

RODERICI TOLETANI 14
... de ...

CAPITULUM XXXIIII

... de ...

RODERICI TOLETANI 21

CAPITULUM XXXV

... de ...

... de ...

CAPITULUM XXXVI

... de ...

RODERICI TOLETANI 26

... de ...

CAPITULUM XXXVII

... de ...

... de ...

RODERICI TOLETANI 30

... de ...

CAPITULUM XXXVIII

... de ...

... de ...

CAPITULUM XXXIIII

... de ...

CAPITULUM XXXV

... de ...

HISTORIA ARABVM

CAPITULUM XXXVI

... de ...

... de ...

CAPITULUM XXXVII

... de ...

HISTORIA ARABVM

CAPITULUM XXXVIII

... de ...

... de ...

CAPITULUM XXXIX

... de ...

... de ...

HISTORIA ARABVM

CAPITULUM XL

... de ...

... de ...

CAPITULUM XLI

... de ...

... de ...

CAPITULUM XLII

... de ...

CAPITULUM XLIII

... de ...

RODERICI TOLETANI 46

CAPITULUM XLIV

... de ...

... de ...

CAPITULUM XLV

... de ...

... de ...

CAPITULUM XLVI

... de ...

RODERICI TOLETANI 51

CAPITULUM XLVII

... de ...

... de ...

CAPITULUM XLVIII

... de ...

... de ...

RODERICI TOLETANI 52

CAPITULUM XLIX

... de ...

... de ...

CAPITULUM L

... de ...

... de ...

CAPITULUM LI

... de ...

CAPITULUM LII

... de ...

HISTORIA ARABVM

CAPITULUM LIII

... de ...

... de ...

CAPITULUM LIV

... de ...

... de ...

HISTORIA ARABVM

CAPITULUM LV

... de ...

... de ...

CAPITULUM LVI

... de ...

... de ...

HISTORIA ARABVM

CAPITULUM LVII

... de ...

... de ...

CAPITULUM LVIII

... de ...

... de ...

C A P T U M III.

De relictione Haym, & Mortu Ay.

Hic dicitur de relictione Haym, & Mortu Ay. Hic dicitur de relictione Haym, & Mortu Ay. Hic dicitur de relictione Haym, & Mortu Ay.

C A P T U M IIIII.

De regno Alcan.

De regno Alcan. De regno Alcan. De regno Alcan. De regno Alcan.

C A P T U M IIIIIII.

De monarchia Inuich cina mare, & vira mare.

De monarchia Inuich cina mare, & vira mare. De monarchia Inuich cina mare, & vira mare.

C A P T U M IIIIIIIII.

De regno Alorababab.

De regno Alorababab. De regno Alorababab. De regno Alorababab.

C A P T U M IIIII.

De regno Ay, & regno Idolan.

De regno Ay, & regno Idolan. De regno Ay, & regno Idolan.

C A P T U M IIIIIII.

De Schachabab, & distictis cira.

De Schachabab, & distictis cira. De Schachabab, & distictis cira.

C A P T U M IIIIIIIII.

De regno Alorababab in Hispania, & de monte Alorababab.

De regno Alorababab in Hispania, & de monte Alorababab. De regno Alorababab in Hispania, & de monte Alorababab.

C A P T U M IIIIIIIIIII.

De regno Alorababab in Hispania, & de monte Alorababab.

De regno Alorababab in Hispania, & de monte Alorababab. De regno Alorababab in Hispania, & de monte Alorababab.

C A P T U M IIIIIIIIIII.

De regno Mahomet, & Hyshy, & coram distictis, & de Idot.

De regno Mahomet, & Hyshy, & coram distictis, & de Idot. De regno Mahomet, & Hyshy, & coram distictis, & de Idot.

C A P T U M IIIIIIIIIIIII.

De regno Hyshy.

De regno Hyshy. De regno Hyshy. De regno Hyshy.

C A P T U M IIIIIIIIIIIIIII.

De regno Hyshy.

De regno Hyshy. De regno Hyshy. De regno Hyshy.

C A P T U M IIIIIIIIIIIIIIIII.

De regno Hyshy.

De regno Hyshy. De regno Hyshy. De regno Hyshy.

C A P T U M IIIIIIIIIIIIIIIIIII.

De regno Hyshy.

De regno Hyshy. De regno Hyshy. De regno Hyshy.

C A P T U M IIIIIIIIIIIIIIIIIIIII.

De regno Hyshy.

De regno Hyshy. De regno Hyshy. De regno Hyshy.

C A P T U M IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII.

De regno Hyshy.

De regno Hyshy. De regno Hyshy. De regno Hyshy.

C A P T U M IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII.

De regno Hyshy.

De regno Hyshy. De regno Hyshy. De regno Hyshy.

Sayfa 1
Latinesci: RODERICI XIMENEZ ARCHIEPISCOPI TOLETANI Historia Arabum. Incipit prologus in Historiam Arabum. VAE calamitatum hactenus Hispania dispendia sit perpressa, in superioribus, ut licuit, explicavi. Nunc de excidiis Arabum; quae utinam sint postrema, à quibus nihil fuit in Hispaniis intentatum, finem imponere dignum duxi, si divina potentia velit de cetero à gladiatorum dissecationibus custodire: quae iam à quingentis triginta duobus annis & ultra, repetito gladio dissecata, nec à filiis evasit viscerum sectionem: nunc ve videlicet regibus dispertita, ab eis & transfugis ad Sarracenos intestini vulneris supplicia non evasit. Verum Divina Clementia miserante, à tempore nobilis Aldefonsi, qui prope Bulche Amiramomium cum Arabibus campestri praelio effugavit, & Arabum gladius hebetatus, & Gothorum strenuitas restituta, talionis semitas aperuit, & sicut à principio Christianos incolas sub tributi onere coëgerunt, sic modo restitutos munitionibus principibus Christianis, degunt servitute solita sub tributo. Eorum itaque successiones, & tempora volens posteris conservare, eorum exordium à Mahometi tempore inchoavi; qui eorum sectae fuit conditor & inventor, de eius origine, praedicatione, & regno, ex relatione fidelis, & eorum scripturis, ad detegendam gentis illius saevitiam, & versutiam, satis breviter explicavi. Aduertat autem lectoris studium, qualiter mentita revelatione versuti hominis Mahometi ex corde finxit virus pestiferum, quo libidinosas animas, quasi nexibus colligavit: nunc ve videlicet parvuli à fabulis abstinere, & Adae funiculis colligari, & trahi vinculis caritatis.

Türkçesi: Toledo Başpiskoposu Rodrigo Jimenez'in Arapların Tarihi (Historia Arabum). Arapların Tarihi'ne Giriş (Prolog). İspanya'nın bugüne kadar ne kadar büyük felaketlere ve kayıplara uğradığını yukarıdaki kısımlarda elimden geldiğince açıkladım. Şimdi ise, umarım sonuncusu olur, İspanya'da denemedikleri kötülük bırakmayan Arapların yıkımları konusuna bir son vermeyi uygun gördüm; yeter ki ilahi güç bizi bundan sonra savaşçıların darbelerinden korusun. Beş yüz otuz iki yılı aşkın bir süredir defalarca kılıçtan geçirilen bu topraklar, kendi evlatları tarafından parçalanmaktan bile kurtulamadı; şimdi de krallar arasında bölünmüş halde, hem krallardan hem de Sarracenlere (Müslümanlara) sığınan kaçaklardan gelen iç yaraların acısından kaçamadı. Ancak ilahi merhametin yardımıyla, soylu Alfonso zamanından beri —ki o, Amiramomimum'u (Emirü'l-Müminin) Araplarla birlikte meydan savaşında bozguna uğratmıştı— Arapların kılıcı körleşmiş, Gotların metaneti geri gelmiş ve kısas yolları açılmıştır. Başlangıçta Hristiyan halkı vergi yükü altında ezdikleri gibi, şimdi Hristiyan prensler tarafından kalelerin geri alınmasıyla, onlar alışlagelmiş bir kölelik içinde vergi vererek yaşamaktadırlar. Bu nedenle, onların ardıklarını ve dönemlerini gelecek nesiller için korumak amacıyla, anlatıma onların mezhebinin kurucusu ve mucidi olan Muhammed'in zamanından başladım. Sadık anlatımlara ve kendi metinlerine dayanarak, o halkın vahşetini ve kurnazlığını ortaya koymak için Muhammed'in kökeni, vaazları ve hükümdarlığı hakkında kısa ve öz açıklamalar yaptım. Okuyucu dikkat etsin ki; kurnaz bir adam olan Muhammed, uydurma vahiylerle kalbinden nasıl zehirli bir virüs türetmiş ve şehvete düşkün ruhları sanki düğümlemlerle birbirine bağlamıştır. Öyle ki küçükler (inançta zayıf olanlar) bu masallardan uzak durmayı, Adem'in bağlarıyla bağlanmayı ve sevgi zincirleriyle çekilmeyi öğrensinler.

Sayfa 2

Latincesi: CAPUT PRIMUM. De exordio & origine Mahometi. ANNO Leovegildi regis Gothorum nono, era sexcentesima prima, in villa quae latrib dicitur, prope Mecham, erat homo Ali nomine, Mahomet filius Abdelmutalib, & uxor eius Emina: nomen Patris Emina nascitur, Hayab, & matris eius Halima: quae concepit & peperit filium, quem vocavit Mahomet. Et cum Arabia & Africa inter fidem Catholicam & haeresim Arrianam, & perfidiam Iudaicam & idololatram diversis studiis traheretur: Arabs praedictus Ali, familiaritate cuiusdam Iudaei, qui erat genethiacus, inter fidem Catholicam, & Iudaeorum perfidiam fluctuabat. Cumque Emina concepisset, facta est sterilitas magna per totam Arabiam, adeo ut pane deficiente, herbis duntaxat sylvestribus vescerentur. Cum autem tempus partus Eminae advenisset, Iudaeus ille, ut erat genethiacus, captavit constitentiam planetarum, & horam natiuitatis infantis. Ali autem in sanctam Hierusalem iverat ad orandum, & rediens invenit filium suum natum: & quicquid ille genethiacus de infante perceperat, revelavit, & praedixit eum in regno & Lege mirabiliter exaltandum. Cum autem esset infans annorum quatuor, ut ipse mentitur venerunt duo Angeli, & fiderunt cor eius, & extraxerunt inde coagulum sanguinis denigrati, quod postea nitidissimo acro abluerunt, & ponderaverunt cor eius cum decem cordibus gentis suae. Post cum mille, & maioris ponderis est inventum. Et unus Angelus dixit alteri, si cum omnibus Arabibus in

trutina poneretur, omnibus praevaleret. Hac mentitur se in visione à Gabriele angelo audivisse. Cum autem esset annorum quinque, mater sua tradidit eum ante sua Halime nutriendum.

Türkçesi: BİRİNCİ BÖLÜM. Muhammed'in Başlangıcı ve Kökeni Hakkında. Got kralı Leovegild'in dokuzuncu yılında, 601 takvim yılında (İspanyol Erası), Mekke yakınlarındaki Yesrib denilen köyde, Abdülmuttalib'in oğlu Muhammed ve karısı Amine'nin oğlu olan Ali (metinde Ali ismi geçiyor ancak bağlam babası/soyu üzerinedir) adında bir adam vardı. Amine'nin babasının adı Hayab, annesinin adı Halime idi; o gebe kaldı ve Muhammed adını verdiği bir oğul doğurdu. Arabistan ve Afrika o dönemde Katolik inancı, Ariusçu sapkınlık, Yahudi inançsızlığı ve putperestlik gibi farklı akımlar arasında çekilirken; adı geçen Arap Ali, yıldız falcısı olan bir Yahudi ile olan yakınlığı nedeniyle Katolik inancı ile Yahudi inançsızlığı arasında gidip geliyordu. Amine gebe kaldığında, tüm Arabistan'da öyle büyük bir kıtlık baş gösterdi ki ekmek bulunamadığından sadece yaban otlarıyla beslendiler. Amine'nin doğum vakti geldiğinde, o Yahudi yıldız falcısı olduğu için gezegenlerin konumunu ve çocuğun doğum saatini gözlemledi. Ali ise o sırada dua etmek için kutsal Kudüs'e gitmişti; döndüğünde oğlunun doğduğunu gördü. O falcı çocuk hakkında ne sezmişse açıkladı ve onun hükümdarlıkta ve Yasada mucizevi bir şekilde yüceleceğini önceden haber verdi. Çocuk dört yaşındayken, kendisinin uydurduğu üzere, iki melek gelip kalbini yardılar ve oradan kararmış bir kan pıhtısı çıkardılar; sonra onu tertemiz bir suyla yıkayıp kalbini kendi kavminin on kalbiyle tarttılar. Sonra bin kişiyle tartıldı ve daha ağır geldi. Bir melek diğerine dedi ki: "Eğer tüm Araplarla teraziye konulsa, hepsine baskın gelirdi." Muhammed bu masalı bir rüyada Cebrail Melek'ten duyduğunu iddia eder. Beş yaşındayken annesi onu sütannesi Halime'ye beslemesi için teslim etti.

Sayfa 3

Latincesi: CAPUT SECUNDUM. De Institutione, & prima ostensione Mahometi. ANNO septimo mater sua recepit eum, & se transtulit ad propinquos, & post paucos dies ibi mortua fuit Emina mater eius, & suscepit eum alia mulier, quae Daymen dicebatur, & transtulit eum in Mecham. Octavo anno mortuus est Abdelmutalib avus eius, & recepit eum Abutalib patruus eius in curam: & iste tradidit eum praedicto genethliaco instruendum, qui instruxit eum in Naturalibus scientiis, & lege Catholica, & Iudaica perfidia documentis: Unde & ipse postmodum aliquid de fide Catholica, aliquid de Lege veteri in sua secta subsidium usurpavit. Cum autem esset Mahomet annorum tredecim, Abutalib duxit eum in Hierusalem, eo quod templum sanctimoniae erat ibi. Mahomet autem cum ad annos adolescentiae pervenisset, & in doctrina Novi Testamenti ac Veteris, & Naturalis scientia profecisset; iterum fame Arabiam opprimente, ipse ad cuiusdam divitis viduae, quae Adeya dicebatur, familiam se convertit, & circa operationes domesticas industrius est inventus: & ea que vehiculis onere abducebat, reduci fænore sibi gratiam & viduae divitias cumulabat, & factus est in oculis viduae gratosus adeo, ut eum in filium adaptaret. Cum autem esset annorum viginti quinque, duxit uxorem, qua Abdiga

dicitur, & demum etiam viduam, que eum exhibuerat, superduxit, & procedente tempore alias cumulavit.

Türkçesi: İKİNCİ BÖLÜM. Muhammed'in Eğitimi ve İlk Ortaya Çıkışı Hakkında. Yedinci yılında annesi onu geri aldı ve akrabalarının yanına taşındı; orada birkaç gün sonra annesi Amine öldü. Onu Daymen adında başka bir kadın üstlendi ve Mekke'ye götürdü. Sekizinci yılında büyükbabası Abdülmuttalib öldü ve amcası Ebu Talib onu himayesine aldı. Ebu Talib onu eğitilmesi için adı geçen yıldız falcısına teslim etti; o da onu doğa bilimleri, Katolik yasası ve Yahudi inançsızlığına dair belgelerle eğitti. Bu sayede Muhammed, daha sonra kendi tarikatına destek sağlamak amacıyla Katolik inancından ve Eski Yasa'dan (Tevrat) bazı unsurları kendine mal etmiştir. Muhammed on üç yaşındayken, kutsiyet tapınağı orada bulunduğu için Ebu Talib onu Kudüs'e götürdü. Muhammed gençlik yıllarına gelip Yeni ve Eski Ahit öğretilerinde ve doğa bilimlerinde ilerlediğinde; Arabistan'ı yine kıtlık vurduğu bir sırada Adeya (Hatice kastediliyor) adındaki zengin bir dulun ailesine katıldı. Ev işlerinde çalışkan olduğu görüldü; yük araçlarıyla götürdüğü mallardan elde ettiği kârlarla hem kendi itibarını hem de dul kadının servetini artırdı. Kadının gözünde öyle sevildi ki kadın onu evladı gibi benimsedi. Yirmi beş yaşındayken Abdiga (Hatice ismi burada farklı yazılmış) adındaki kadınla evlendi; sonunda kendisini himaye eden o dul kadınla da evlendi ve zaman geçtikçe başkalarını da buna ekledi.

Sayfa 4

Latincesi: Ita quod octodecim uxorum libidine, imo adulterio, foedabatur. Prima autem causa sua ostensionis in Arabia sic evenit. Ecclesia nobilis apud Mechem inundatione fuit penitus dissipata, in qua erant formae argento, & auro & pretiosis lapidibus decoratae, quam Seniores Mechae cupientes unanimiter reparare, navem regis Aegypti Christiani, qui in Aethiopia Ecclesiam coeperat aedificare, oneratam lignis in Arabia littore acceperunt, & ex istu lignu deiectam Ecclesiam reparaverunt, quae Alchaba dicebatur. Et cum esset Ecclesia consummata, erat lapis niger angulo apponendus, quem etiam hodie Arabes ob reverentiam osculantur. Cumque maiores populi diffident quis consummationis lapidem adaptaret, ultimo convenerunt, ut qui primus in porta, quae Baysaba dicebatur appareret, ille lapidem collocaret. Accidit autem Mahomet per portam prius ceteris advenire, & consenserunt ut ipse esset dicti lapidis cooperator, & ipse extendens chlamydem textit petram, & vocatis ad se quatuor de Coraxinis tulerunt lapidem ad structuram, & ipse ut caementarius collocavit, & viderunt omnes, & miraculum reputarunt. Et cum omnes crederent esse Prophetam, inquit quidam. Cum vos seniores & viri probabiles in vestro Concilio habebantur, miror quare hunc ad hoc iuvenem omnibus praetulistis, & iurans, & interminans, hic sine dubio vos disperdet. E contrario alii resistebant, dicentes à diabolico locutum. Viri autem seniores & populus reparatam Ecclesiam iuxta dignitatem pristinam ornauerunt: & tunc Mahomet suasit eis, ut semper versus illam Ecclesiam adorarent. Erat autem Mahomet annorum triginta quinque. Post hac Mahomet fecit moram per quinquennium apud Mechem, & ibi multis dissensionibus cum his qui erant de

genere Coraxi, & idola adorabant frequentius concertabat, unum Deum tantummodo predicans adorandum. Sed quia illi potentia praeminebant, eum de Mecha in latrib fugere compulerunt.

Türkçesi: Öyle ki, on sekiz karısının şehvetiyle, hatta zina ile lekeleniyordu. Arabistan'da ilk kez tanınmasının sebebi ise şöyle gelişti: Mekke'de, içinde gümüş, altın ve değerli taşlarla süslü tasvirlerin bulunduğu asil bir kilise, bir su baskınıyla tamamen harap olmuştu. Mekke'nin ileri gelenleri burayı hep birlikte onarmak istediler. Etiyopya'da bir kilise inşa etmeye başlamış olan Hristiyan Mısır kralının odun yüklü bir gemisini Arabistan kıyısında ele geçirdiler ve bu odunlarla yıkılmış olan, Alcahaba (Kabe) denilen kiliseyi onardılar. Kilise tamamlandığında, köşesine siyah bir taş yerleştirilmesi gerekiyordu ki bu taşı Araplar bugün bile hürmetle öperler. Halkın ileri gelenleri bu bitiş taşı kimin yerleştireceği konusunda anlaşmazlığa düşünce, sonunda Baysaba denilen kapıda ilk görünen kişinin taşı koyması kararlaştırıldı. Diğerlerinden önce kapıya Muhammed geldi; bu taşın yerleştirilmesinde görevli olması konusunda anlaştilar. O da pelerini açıp taşı örttü ve Kureyşlilerden dört kişiyi çağırarak taşı yapıya kadar taşıttı, kendisi de bir duvar ustası gibi yerine yerleştirdi. Herkes bunu gördü ve bir mucize saydı. Herkes onun bir Peygamber olduğuna inanmaya başlayınca içlerinden biri şöyle dedi: "Siz yaşlı ve saygın adamlar meclisinizde bulunurken, neden bu genci her birinize tercih ettiniz şaşırıyorum; yemin ederim ki bu adam şüphesiz sizi birbirinizden koparacaktır." Diğerleri ise buna karşı çıkarak onun ilahi bir dille konuştuğunu söylediler. İleri gelenler ve halk, onarılan kiliseyi eski ihtişamına uygun şekilde süslediler ve o zaman Muhammed onlara her zaman o kiliseye doğru dönerek ibadet etmelerini tavsiye etti. Muhammed o sırada otuz beş yaşındaydı. Bundan sonra Muhammed beş yıl boyunca Mekke'de kaldı ve orada, Kureyş soyundan gelen ve putlara tapanlarla bir tek Tanrı'ya tapılması gerektiğini vazederek sık sık tartıştı. Fakat onlar güç bakımından üstün oldukları için onu Mekke'den Yesrib'e kaçmaya zorladılar.

Sayfa 5

Latincesi: CAPUT TERTIUM. De praedicatione & rebellione Mahometi. POST quinque autem annos, cum esset annorum quadraginta, Meham intravit, & ibi latuit per tres annos, volens se ostendere prophetam, & ibi mentitur sibi datum ab Angelo librum, qui dicitur Alcoranus. Et quia adhuc Mecha pro maiori parte à Coraxinu idolorum cultoribus tenebatur, ipse quasi humiliter cedens, in villam suam latrib declinavit, & postea resumptis viribus, intravit Meham, & eos qui erant de genere Coraxi, & ei restiterant, vi & potentia captivavit: & quasi imperans dixit eis: Quid de vobis faciam? At illi dixerunt, Bene, quia estis largus & curialis. Et ipse continuo dimisit eos, & deinceps humiliter subfuerunt. Tunc praecepit ut in turribus, ubi consueverant campana pulsari, Sarracenus quispiam proclamaret: sicut & adhuc hodie proclamatur à cultoribus sectae suae. Praecepit etiam ut in mense Ramadan ieiunarent triginta diebus, & aliis triginta diebus, in mense qui dicitur Almoharram, & domum, in qua ipse natus fuerat, fecerunt mezquitam. Anno autem Imperatoris Heraclii septimo, & Sisebuti regis Gothorum quinto, natiuitatis sua quadregesimo

Mahomet vidualibus divitiis inclinatus, & falso miraculo lapidis à pluribus approbatus, capit grandia cogitare, & rebellia contra Romanorum Imperium praedicare; & clanculis suasionibus populos concitare, ostendens eis qualiter servitutis amaritudine premerentur, & exinaniti censibus, & tributis, paupertate continua vexarentur, & sola ignavia tenebantur, cum vi & numero possent repellere potentiam Romanorum.

Türkçesi: ÜÇÜNCÜ BÖLÜM. Muhammed'in Vaazları ve İsyanı Hakkında. Beş yıl sonra, kırk yaşındayken Mekke'ye girdi ve kendini bir peygamber gibi göstermek isteyerek orada üç yıl gizlendi. Orada kendisine bir melek tarafından Alcoranus (Kur'an) denilen bir kitabın verildiği yalanını uydurdu. Mekke o sırada hala büyük oranda putperest Kureyşlilerin elinde olduğu için, alçakgönüllü bir tavırla geri çekilip kendi köyü Yesrib'e gitti. Daha sonra güç toplayarak Mekke'ye girdi ve kendisine karşı koyan Kureyşlileri zorla ve güçle esir aldı. Onlara adeta hükmeder bir tavırla "Size ne yapayım?" dedi. Onlar da "İyilik yap, çünkü sen cömert ve asilsin" dediler. O da onları hemen serbest bıraktı ve bundan sonra ona itaat ettiler. Ardından, eskiden çan çalınan kulelerde bir Müslüman'ın bağırmasını emretti; tıpkı bugün hala kendi mezhebinin takipçileri tarafından bağırıldığı (ezan okunduğu) gibi. Ayrıca Ramazan ayında otuz gün, Almoharram (Muharrem) denilen ayda da otuz gün oruç tutulmasını emretti ve doğduğu evi mescit yaptılar. İmparator Herakleios'un yedinci, Got kralı Sisebut'un beşinci yılında, doğumunun kırkıncı senesinde Muhammed, dul karısından kalan zenginliğe güvenerek ve taşın sahte mucizesiyle pek çok kişi tarafından onaylanarak, büyük işler düşünmeye ve Roma İmparatorluğu'na karşı isyan vazederek halkı gizli iknalarla kışkırtmaya başladı. Onlara, köleliğin acısıyla nasıl ezildiklerini, vergilerle nasıl tüketildiklerini, sürekli yoksullukla nasıl hırpalandıklarını ve Roma'nın gücünü sayıca üstünlükleriyle püskürtebilecekken sadece korkaklıkları yüzünden bu halde olduklarını gösteriyordu.

Sayfa 6

Latincesi: CAPUT QUARTUM. De Victoria Mahometi contra Romanos. CUMQUE plurimis taliter suasisset, accidit quod Heraclius Imperator mitteret nuntios pro tributis: sed Mahomet cum suis complicitibus hoc praenoscens eis occurrit, & negatis tributis, fultus audacia, interfecit: & sic assumptis viribus interdum furtim, interdum publicè, prout negotium exigebat, Syriam, Arabiam, & Mesopotamiam, fraude potius, quam virtute, suo proposito inclinavit: & adeo civitates, & oppida stimulavit, ut iugo servitutis abiecto, iam aperte inciperent rebellare. Eisdem diebus Heraclius somniavit, quod mures è terra nascentis, sibi extrema vestium corrodebant: & tunc misit ampliores exercitus cum Theodoro fratre suo: sed victi ab exercitu Mahometi ad Heraclium redierunt, ampliores exercitus collecturi. Tunc Heraclius fratri suo Theodoro visionem murium revelavit, & restaurata multitudine bellatorum, Romanorum exercitus cum Theodoro ivit contra exercitum Mahometi. Sed adeo invaluerat rebellium multitudo, quod Romanae legiones verentes à facie Mahometi ad Gabas am oppidum secefferunt, rebellium exercitu subsequente, ubi pugna & periculo crebescente, succubuit exercitus Romanorum, & Theodoro interfecto, ceteri strage & gladio perierunt, praeter paucissimos, qui fuga & latebris

evaserunt, & ex tunc fuit iugum Imperii Romanorum excussum à cervicibus Sarracenorum.

Türkçesi: DÖRDÜNCÜ BÖLÜM. Muhammed'in Romalılara Karşı Kazandığı Zafer Hakkında. Pek çok kişiyi bu şekilde ikna etmişken, İmparator Herakleios vergiler için elçiler gönderdi. Ancak Muhammed ve suç ortakları bunu önceden haber alarak onlarla karşılaştı, vergileri reddederek cesaretle onları öldürdü. Böylece güç kazanarak, işin gereğine göre bazen gizlice bazen açıkça, Suriye, Arabistan ve Mezopotamya'yı erdemden ziyade hile ile kendi amacına boyun eğdirdi. Şehirleri ve kasabaları öyle kışkırttı ki kölelik boyunduruğunu atıp artık açıkça isyan etmeye başladılar. O günlerde Herakleios rüyasında, yerden çıkan farelerin kıyafetlerinin uçlarını kemirdiğini gördü. Bunun üzerine kardeşi Theodoros ile daha büyük bir ordu gönderdi, ancak Muhammed'in ordusuna yenilerek daha büyük bir ordu toplamak üzere Herakleios'a geri döndüler. O zaman Herakleios kardeşi Theodoros'a fare rüyasını anlattı ve savaşçıların sayısı artırılarak Roma ordusu Theodoros komutasında Muhammed'in üzerine gitti. Fakat isyancıların sayısı o kadar artmıştı ki Roma lejyonları Muhammed'in karşısında korkarak Gabas kasabasına çekildiler. İsyancı ordusu onları takip etti, burada savaş ve tehlike büyüdüğünde Roma ordusu yenildi; Theodoros öldürüldü, diğerleri ise kılıçtan geçirilerek yok edildi. Sadece kaçarak ve gizlenerek kurtulabilen çok az kişi dışında herkes öldü ve o zamandan itibaren Roma İmparatorluğu'nun boyunduruğu Müslümanların boynundan atılmış oldu.

Sayfa 7

Latincesi: CAPUT QUINTUM. De sublimatione Mahometi in Regem, & de lussionibus mendaciter excogitatis. ET continuo superba victoria elevati, Damascum adeunt nobilissimam, & regiam Syriae civitatem, in qua attendentes, quam per eos fuerant adepti libertatem, eum in regem & principem elegerunt, & regni solium concesserunt. Quo adepto, verens Mahomet ne de populis sibi subiectis, qui Christianis legibus subicebant, Romano Pontifici obedirent, & reconciliati Imperio adhaerentur, legem statuit invenire, qua quasi funiculis, peccatorum damandas animas colligaret, capitā fabulis detestandis seducendas animas demulcere. In eius secundo libro reperitur inscriptum, quod Mahomet insidebat uni bestie, quae dicitur Alborach, & fabulae proponebat pedem posteriorem super pedem anteriorem, & talibus bestiis prophetae consueverunt insidere: & in tali Mahomet Hierusalem est profectus, Et, ut ipse in libro suo mentitur, invenit ibi Abraham, Moysen & Ieremiam, & Prophetas alios, ex antiquis, qui inibi convenerant ad orandum, & obtulerunt Mahometo tria vasa, unum lacte, aliud vino, aliud aqua plenum. Et audivit vocem caelitus dicentem hac: si vas aqua acceperis, cum tuo populo submergeris; si vas vini cum gente tua peribis; si vas lactis, tu cum tuo populo dirigeris. Et ipse accipiens scyphum lactis, bibit ex eo. Tunc Gabriel Angelus inquit ei: Nunc es directus tu & omnis qui crediderit Legi tuae. Et oratione facta, cum ab Hierosolymis recessisset, quod viderat discipulis revelavit, & addit quae sequuntur.

Türkçesi: BEŞİNCİ BÖLÜM. Muhammed'in Kral Olarak Yüceltilmesi ve Yalanlarla Uydurulmuş Emirler Hakkında. Bu gururlu zaferle hemen cesaretlelenerek Suriye'nin en asil ve kraliyet şehri olan Şam'a yöneldiler. Onun sayesinde özgürlüklerini kazandıklarını düşünerek onu kral ve önder seçtiler, tahtı ona teslim ettiler. Hükümdarlığı ele geçirdiğinde Muhammed, kendisine tabi olan halkların (daha önce Hristiyan yasalarına tabi oldukları için) Roma Papasına itaat etmelerinden ve İmparatorlukla barışarak ona bağlanmalarından korktu. Bu yüzden günahkar ruhları sanki halatlarla bağlayacak bir yasa uydurmaya, iğrenç masallarla baştan çıkarılacak ruhları yatıştırmaya karar verdi. Kitabının (Kur'an) ikinci kısmında yazıldığına göre Muhammed, Alborach (Burak) denilen bir hayvana binmişti ve efsane onun arka ayağını ön ayağının önüne attığını, peygamberlerin böyle hayvanlara binmeye alışkın olduğunu anlatır. Muhammed böylece Kudüs'e gitti. Kendi kitabında uydurduğu üzere orada İbrahim, Musa ve Yeremya'yı ve dua etmek için toplanmış diğer eski peygamberleri buldu. Muhammed'e biri süt, biri şarap, diğeri su dolu üç kap sundular. Gökten bir sesin şöyle dediğini duydu: "Eğer su kabını alırsan halkınla boğulursun; şarap kabını alırsan kavminle yok olursun; süt kabını alırsan sen ve halkın doğru yolu bulursunuz." O da süt kadehini alıp içti. O zaman Cebrail Melek ona şöyle dedi: "Şimdi sen ve senin yasana inanacak herkes doğru yola iletildi." Namazını kıdıktan sonra Kudüs'ten ayrılınca gördüklerini müritlerine açıkladı ve devamında şunları ekledi...

Sayfa 8

Latincesi: Cum vidi, inquit, Abraham, Moysen, & Ieremiam, oculi eorum dormiebant, sed cordis oculi vigilabant, & vidi quod Abraham similis erat mihi: Moyses autem erat rubeus atque crispus: Iesus autem Mariae filius, erat flavus capillis, nec longus, nec parvus, sed dispositione, & statura media coaptatus, & videbatur aqua ab eius capite profilire, verum tamen aqua non erat ibi. Addidit etiam in hoc libro: ad primum caelum Gabriel me perduxit, & me in isto caelo benigne Angeli receperunt, & cum risu & gaudio respexerunt, bene orantes mihi prospera & iucunda. Unus solus inter Angelos consistebat, qui nec mihi oravit prospera, nec risit: cumque quaesisset ab Angelo quisnam esset, respondit: nunquam risit hic Angelus, nec ridebit, hic est Angelus custos ignis: & dixi Angelo est hic Angelus, qui à Deo dicitur nimis dilectus? Et ille respondit, Angelus hic est ille. Tunc dixi ei, praecipe inquit, ut ostendat mihi ignem. Iubente itaque Gabriele, removit regimen olla ignis; & ignis ascendens, timui ne omnia quaecunque videram concremaret: & rogavi Gabrielem, ut ignis iterum tegetetur: & ignis rediit in locum suum, & videbatur, ut Sol cum occidit in occasu: & tristis Angelus, ut prius fuerat, textit ignem. Similiter cum intraui caelum inveni hominem venerandum in sede sedentem, & ostendebantur ei animae omnium mortuorum.

Türkçesi: "İbrahim, Musa ve Yeremya'yı gördüğümde," dedi, "onların gözleri uyuyordu ama kalplerinin gözleri uyanıktı. İbrahim'in bana benzediğini gördüm; Musa ise kızıl tenli ve kıvırcık saçlıydı. Meryem oğlu İsa ise sarı saçlıydı; ne uzun ne de kısaydı, orta boylu ve dengeli bir yapıdaydı. Başından aşağı su süzülüyor gibi

görünüyordu, oysa orada su yoktu." Bu kitapta ayrıca şunları ekledi: "Cebrail beni birinci kat göğe çıkardı. O gökte melekler beni nazikçe karşıladılar; gülümseyerek ve neşeyle bakıp benim için hayır dualar ettiler. Ancak meleklerin arasında tek bir tanesi vardı ki ne benim için dua etti ne de gülümsedi. Meleğe onun kim olduğunu sorduğumda şöyle cevap verdi: 'Bu melek asla gülmedi ve gülmeyecek; o, ateşin bekçisi olan melektir.' Meleğe sordum: 'Tanrı tarafından çok sevildiği söylenen melek bu mu?' O da 'Evet, o melek budur' dedi. O zaman Cebrail'e, ateşi bana göstermesini emretmesini söyledim. Cebrail'in emriyle ateş kazanının kapağını açtı; ateş öyle bir yükseldi ki gördüğüm her şeyi yakıp kül edecek diye korktum. Cebrail'den ateşin tekrar örtülmesini rica ettim; ateş yerine döndü ve gün batımındaki güneş gibi göründü. Kederli melek, daha önce olduğu gibi ateşi örttü." Aynı şekilde göğe girdiğimde, bir tahtta oturan saygıdeğer bir adam buldum; ona tüm ölülerin ruhları gösteriliyordu.

Sayfa 9

Latincesi: Similiter cum intraui caelum inveni hominem venerandum in sede sedentem, & ostendebantur ei animae omnium mortuorum: & cum videbat animas quae sibi non placebant, ab eis intuitum auertebat, imperans eis: peccatrix anima ab infelici corpore existi: & cum ostendebatur ei anima, quae placebat, applaudens anima inquit: o felix anima à bono corpore existi: & interrogavi Angelum de viro tantae excellentiae, & reverentia, quisnam esset: & Angelus dixit mihi, Adam esse, qui bonis sui generis congaudebat, à malis faciem auertebat, & poenas peccantium ostendebat. Vidi in eodem caelo, qui carnes pingues & optimas manducabant, & alios qui post positis pinguibus de fatidis comedebant. Cumque quaesissem, isti homines quinam essent, respondit Angelus: primi sunt, qui uxoribus legitimis adhaeserunt: alij qui legitimas non curantes, foedis commerciis utentes, mulieribus se dederunt. Postea duxit me Gabriel ad secundum caelum, & inueni ibi Iesum filium Mariae, & Hyahyam (quem nos Ioannem dicimus) filium Zachariae, qui erant consobrini.

Türkçesi: Aynı şekilde göğe girdiğimde, tahtta oturan saygıdeğer bir adam buldum; ona tüm ölülerin ruhları gösteriliyordu. Hoşuna gitmeyen ruhları gördüğünde onlardan yüzünü çeviriyor ve şöyle emrediyordu: "Ey günahkar ruh, talihsiz bir bedenden çıktın!" Hoşuna giden bir ruh gösterildiğinde ise onu alkışlayarak şöyle diyordu: "Ey mutlu ruh, iyi bir bedenden çıktın!" Bu kadar yüce ve saygın olan bu adamın kim olduğunu meleğe sordum. Melek bana onun Adem olduğunu; kendi soyundan gelen iyilerle sevindiğini, kötülerden yüz çevirdiğini ve günahkarların cezalarını gösterdiğini söyledi. Aynı gökte, yağlı ve en iyi etleri yiyenler ile önlerindeki yağlı etleri bırakıp kokuşmuş leşleri yiyen başkalarını gördüm. Bunların kim olduğunu sorduğumda melek şöyle cevap verdi: "İlki, kendi meşru eşlerine bağlı kalanlardır; diğerleri ise meşru olanları boş verip çirkin ilişkiler kurarak kendilerini haram kadınlara verenlerdir." Daha sonra Cebrail beni ikinci kat göğe çıkardı; orada Meryem oğlu İsa'yı ve teyze çocukları olan Zekeriya oğlu Yahya'yı (bizim Yahya dediğimiz) buldum.

Sayfa 10

Latincesi: Postea Gabriel in caelum tertium me induxit, & inueni hominem, cuius forma erat ut plena luna, & Gabriel dixit mihi: hic est Ioseph filius Iacob Patriarchae. Postea duxit me in caelum quartum, ibi inueni hominem venerandum: & Gabriel dixit mihi: Hic est Idriz (quem nos Enoch dicimus), qui caelum ascendit. Post hac duxit me Gabriel in quintum caelum, & inueni ibi hominem senem, & pulcrum, & dixit mihi: hic est Aaron. Postea duxit me in sextum caelum, & inueni ibi hominem rubeum, & procerum, & dixit: hic est Moyses. Postea fecit me ascendere in septimum caelum, & inueni ibi hominem canum, sedentem in sede à parte domus, qui à pluribus Angelis comitabatur, & intrant in ea septuaginta millia Angelorum, & non redeunt usque ad diem iudicij. Et Angelus dixit mihi: hic est Abraham pater vester. Post hoc introduxit me in Paradisum, & inueni ibi puellam formosam, quae multum placuit oculis meis, & interrogavi eam, cuius esset, quae respondit: hic seruator Zayth filio Hyarith. Et cum descendissem de paradiso, nuntiaui hac Zayth filio Hyarith, qui de meis confortibus unus erat.

Türkçesi: Sonra Cebrail beni üçüncü kat göğe çıkardı; orada sureti dolunay gibi olan bir adam buldum. Cebrail bana "Bu, Atasoylu Yakup'un oğlu Yusuf'tur" dedi. Daha sonra beni dördüncü kat göğe çıkardı; orada saygıdeğer bir adam buldum. Cebrail bana "Bu, göğe yükselen İdris'tir (bizim Hanok dediğimiz)" dedi. Bundan sonra Cebrail beni beşinci kat göğe çıkardı; orada yaşlı ve yakışıklı bir adam buldum ve "Bu Harun'dur" dedi. Sonra beni altıncı kat göğe çıkardı; orada kızıl tenli ve uzun boylu bir adam bulup "Bu Musa'dır" dedi. Ardından beni yedinci kat göğe çıkardı; orada bir yapının yanında tahtta oturan ak saçlı bir adam buldum. Ona pek çok melek eşlik ediyordu; oraya yetmiş bin melek giriyor ve kıyamet gününe kadar bir daha geri çıkmıyorlardı. Melek bana "Bu, babanız İbrahim'dir" dedi. Bundan sonra beni Cennet'e soktu; orada gözüme çok hoş gelen güzel bir genç kız gördüm. Kimin olduğunu sorduğumda "Ben Haris oğlu Zeyd'e hizmet ediyorum" dedi. Cennetten indiğimde bunu, yoldaşlarımdan biri olan Haris oğlu Zeyd'e haber verdim.

Sayfa 11

Latincesi: Et in omnibus caelis ad quos ascenderam, interrogabant Angeli Gabrielem, & ipse dicebat eis: hic est Mahomet. Et interrogabant cum gaudio, est iam missus? & ipse inquit: Iam est missus: & ipsi omnes orabant, ut Deus adderet mihi vitam, tanquam fratri suo, & amico. Postquam autem transieram septem caelos, Gabriel me proposuit ante Deum, & mandauit mihi, ut quolibet die dicerem quinquaginta orationes. Ego autem conuersus ad Moysen amicum meum optimum, dixi ei, qualiter Deus mihi mandauerat, ut quolibet die dicerem quinquaginta orationes, sed tot orationes graues essent ad dicendum, cum gens conuersa nouiter non posset tantum onus quotidie tolerare. Et Moyses conuersus ad Deum obtinuit, ut decem orationes relaxarentur, & iterum à me rogatus, obtinuit alias decem: Et sic paulatim descendens omnes abstulit praeter quinque: quicumque quolibet die quinque orationes fecerit, renumerabitur quasi pro quinquaginta.

Türkçesi: Yükseldiğim tüm göklerde melekler Cebrail'e soruyorlardı, o da "Bu Muhammed'dir" diyordu. Neşeyle "O gönderildi mi?" diye soruyorlardı; o da "Evet, gönderildi" diyordu. Hepsi de Tanrı'nın bana, bir kardeş ve arkadaş gibi uzun ömür vermesi için dua ediyorlardı. Yedi kat göğü geçtikten sonra Cebrail beni Tanrı'nın huzuruna çıkardı. Tanrı bana her gün elli vakit namaz kılmamı emretti. Ben ise en iyi dostum Musa'ya dönüp Tanrı'nın bana her gün elli vakit namaz kılmamı emrettiğini söyledim. Ancak bu kadar çok namazın kılınmasının zor olacağını, yeni dönmüş bir halkın her gün bu kadar ağır bir yükü kaldıramayacağını belirttim. Musa Tanrı'ya yönelerek on vakit namazın indirilmesini sağladı. Tekrar rica etmem üzerine on vakit daha indirildi. Böylece kademe kademe inerek beş vakit hariç hepsini kaldırdı. Kim her gün beş vakit namaz kılsa, sanki elli vakit kılmış gibi ödüllendirilecektir.

Sayfa 12

Latincesi: Mahomet autem anno aetatis sua quadragesimo apud Meham frequentius morabatur, & ibidem praedicta omnia, & multa alia ridicula, & nefanda sibi dicta à Gabriele Angelo mentiebatur, ut populos quos ad rebellionem concitauerat, sectae sue mortis funiculis colligaret: & ut virus sua malitiae occultaret, praedicabat omnibus unum Deum. Mecha autem tenebatur cultu plurium idolorum. Cognatio autem Coraxi conuenerunt in domum Abutalib, qui erat patruus Mahometi, conquerentes de eo quod eorum legem, & Deos patrios aboleret: sed quod ipse, & ipsi in suis ritibus remanerent; & iam Mahomet habebat aliquos de suis consanguineis coniuentes.

Türkçesi: Muhammed kırk yaşında Mekke'de daha sık bulunmaya başladı. Kışkırttığı halkları kendi mezhebinin ölüm ipleriyle bağlamak için yukarıda anlatılanları ve Cebrail Melek tarafından kendisine söylendiğini iddia ettiği daha pek çok gülünç ve iğrenç şeyi uyduruyordu. Kötülüğünün zehrini gizlemek için herkese tek bir Tanrı'yı vazedyordu. O sırada Mekke, pek çok puta tapınma (kültü) altındaydı. Kureyş akrabaları, Muhammed'in amcası Ebu Talib'in evinde toplandılar; Muhammed'in onların yasalarını ve ata yadigarı tanrılarını yok etmesinden, oysa kendisinin ve onların kendi inançlarında kalması gerektiğinden şikayet ettiler. O sırada Muhammed'in kendi kanından olan bazı kişilerin de ona göz yumduğunu gördüler.

Sayfa 13

Latincesi: CAPUT SEXTUM. De disceptatione cum Coraxinis, & de morte eius. PRAEDICTUS autem Abutalib conuocauit Mahomet, & alios Coraxinos, super lege, & idolis querelantes, & dixit ei Abutalib: Ecce isti habent aliqua aduersum te. Mahomet autem respondit ei, sustine me modiperorare. Tunc ille, non est, inquit, Deus alius praeter unum: & recedite ab idolis, quae hactenus coluistis. Tunc, manus manibus collidentes, indignati animis, responderunt: cur Deos nostros vis à patria exstirpare? Et dixerunt: Iste homo à proposito non cessabit, sed maneat in sua lege, & nos ritus patrios obseruemus, & tunc ab inuicem recesserunt. Abutalib autem dixit

Mahomet, bona videtur oratio, quam dixisti. Tunc Mahomet: dic, inquit, verbum, quod praedicaui, & conuertere ad legem meam. Abutalib autem respondit ei: libenter facerem, sed diceret genus nostrum, quod metu tui aut timore mortis, talia proferebam: nec volo perdere gratiam propinquorum.

Türkçesi: ALTINCI BÖLÜM. Kureyşlilerle Yapılan Tartışma ve Onun Ölümü Hakkında. Sözü edilen Ebu Talib, Muhammed'i ve yasa ile putlar hakkında şikayetçi olan diğer Kureyşlileri çağırırdı. Ebu Talib ona, "Bak, bunların sana karşı bazı itirazları var" dedi. Muhammed ona, "Biraz konuşmama izin ver" diye cevap verdi. Sonra şöyle dedi: "Tek bir Tanrı'dan başka ilah yoktur; şimdiye kadar taptiğiniz putlardan uzaklaşın." O zaman ellerini birbirine vurarak öfkeyle cevap verdiler: "Neden tanrılarımızı vatanımızdan söküp atmak istiyorsun?" Şöyle dediler: "Bu adam amacından vazgeçmeyecek; o kendi yasasında kalsın, biz de ata yadigarı törelerimizi koruyalım." Sonra birbirlerinden ayrıldılar. Ebu Talib, Muhammed'e, "Söylediğin sözler iyi görünüyor" dedi. Muhammed, "Öyleyse vazeddiğim sözü söyle ve benim yasama dön" dedi. Ebu Talib ise, "Bunu seve seve yapardım ama halkımız senin korkundan ya da ölüm korkusundan bunları söylediğimi düşünür; akrabalarımın itibarını kaybetmek istemiyorum" diye cevap verdi.

Sayfa 14

Latincesi: Ex tunc Mahomet capis sectam suam publice praedicare, & ad rebellionem populos concitare, & aliquos seducebat, quia unum Deum tantummodo praedicabat: & mentiens Gabrielem Angelum ad se missum quae deceptu populis praedicabat, dicta sibi ab Angelo afferebat; & frequenter in contemplationem inuisibilium se raptum simulans, quasi destitutus sensibus, se in terram, ut exanimem prosternebat: & stulti populi loqui eum Angelo aestimabant. Demum autem quasi restituto spiritu praecepta aliqua proferebat, quae sub uno compacta capitulo Zohara appellabat, & per tales Zoharas distinguitur liber eius, qui dicitur Alcoranus: in quo tot ignominiosas Zoharas praedicauit, quod pudebit dicere, nedum sequi: quas tamen viru diabolico debriati, & libidine dulcorati, infelices populi receperunt, & adhuc in sua perfidia permanent obstinatissimes legem vita & disciplina definunt infestare.

Türkçesi: Bundan sonra Muhammed, mezhebini açıkça vazedip halkları isyana kışkırtmaya başladı. Sadece tek bir Tanrı'yı vazederek bazılarını baştan çıkarıyordu. Halkı aldatmak için vazeddiklerini, kendisine gönderilen Melek Cebrail'in sözleriymiş gibi sunuyordu. Sık sık görünmez alemlerin seyrine daldığını (vecd halini) taklit ederek, sanki duyularını yitirmiş gibi cansız bir halde kendini yere atıyordu; aptal halk ise onun meleklerle konuştuğunu sanıyordu. Sonunda sanki ruhu geri gelmiş gibi, tek bir başlık altında topladığı ve "Zohara" (Sure) adını verdiği bazı emirler ortaya koyuyordu. Alcoranus (Kur'an) denilen kitabı bu Surelerle ayrılır. Bu kitapta öyle utanç verici Sureler vazedilmiştir ki bunları söylemekten utanılır, takip etmekten ise daha çok. Ancak şeytani bir zehirle sarhoş olmuş ve şehvetle tatlanmış talihsiz halklar bunları kabul ettiler; hala da inançsızlıklarında (perfidia) inatla

direnmekte, yaşamları ve disiplinleriyle yasayı (Hristiyanlığı) taciz etmeyi sürdürmektedirler.

Sayfa 15

Latincesi: Mahomet itaque fraudibus & incursibus & infami doctrina corda gentium sua pertinacia solidavit. Annis autem decem expletis, ex quo apud Damascum regni suscepit principatum, moritur, & sepultus est in inferno. Aera sexagesima sexta, anno Heraclij XVII, & Suintille regis Gothorum VII. Ingressus autem rex cum suis, omnibus pro velle dispositis, ad castra rediit, & filium suum Abderramen in civitate cum exercitu dereliquit. Abderramen autem non post multos dies Toletanos eductos extra civitatem gladio interemit, adeo quod septem millia fovea una, quae iuxta praesidium erat, dicitur recepisse. Ex tunc Toletani regi humiliter subfuerunt, & annis pluribus quieverunt. Iste Abderramen ad patris obsequium rediens, ab eo cum gaudio est receptus. Alhaquam autem cum regnasset annis viginti sex, & mensibus sex, naturae debitum solvit, anno Arabum ducentesimo sexto.

Türkçesi: Böylece Muhammed hilelerle, saldırılarla ve rezil öğretisiyle halkların kalplerini kendi inadıyla katılaştırdı. Şam'da hükümdarlığı ele geçirmesinden on yıl geçtikten sonra öldü ve cehenneme gömüldü. (Bu olay) Era 666'da, Herakleios'un 17. yılında ve Got kralı Suintilla'nın 7. yılında oldu. Kral (Müslüman hükümdar kastediliyor) yanındakilerle şehre girip her şeyi istediği gibi düzenledikten sonra ordugaha döndü ve oğlu Abdurrahman'ı bir orduyla şehirde bıraktı. Abdurrahman çok geçmeden şehirden çıkardığı Toledoluları kılıçtan geçirdi; öyle ki kalenin yanındaki tek bir çukurun yedi bin kişiyi aldığı söylenir. Bundan sonra Toledolular krala boyun eğdiler ve uzun yıllar sessiz kaldılar. Bu Abdurrahman babasının hizmetine dönünce babası tarafından sevinçle karşılandı. El-Hakem ise yirmi altı yıl altı ay hüküm sürdüktan sonra Hicri 206 yılında doğanın borcunu ödedi (öldü).

Sayfa 16

Latincesi: CAPUT XXIV. De regno Abderramen secundi. MORTUO Alhaquam, filius eius Abderramen secundus in regni folio est locatus. Hic fuit vir sapiens, & quietus, & circa res publicas ordinandas satis industrius reperitur. Hic cum multis bellis Christianos in partibus Galliciae infestasset, tandem ab eis in pluribus praeliis fuit victus, & exercitus eius fuso sanguine interemptus. Hic in Corduba mezquitam, quam pater eius inceperat, consummavit. Hic primus in Corduba domos ad opus monetæ fieri instituit, & aquam de montibus per fistulas plumbeas ad civitatem Cordubam derivavit, & in atrio mezquitæ labra marmorea ad ablutiones Sarracenorum fieri praecepit. Anno autem regni sui viginti primo, Normanni, qui & Almagi dicuntur, cum navibus pluribus ad partes Hispaniarum venerunt, & primo per oceanum navigantes ad litora Olisiponis pervenerunt.

Türkçesi: YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM. İkinci Abdurrahman'ın Hükümdarlığı Hakkında. El-Hakem ölünce, oğlu İkinci Abdurrahman tahta oturdu. Bu zat bilge, sakin ve devlet işlerini düzenlemede oldukça çalışkan biri olarak görülür. Galiçya taraflarında Hristiyanları pek çok savaşla taciz etmiş olsa da sonunda onlara karşı birçok savaşta yenildi ve ordusu kan dökülerek yok edildi. Babasının Kurtuba'da başladığı camiye (mezquita) tamamladı. Kurtuba'da darphane binalarını ilk kuran odur; ayrıca dağlardan kurşun borularla Kurtuba şehrine su getirmiş ve caminin avlusunda Müslümanların abdest alması için mermer şadırvanlar yapılmasını emretmiştir. Hükümdarlığının yirmi birinci yılında, "Almagi" de denilen Normanlar (Vikingler) birçok gemiyle İspanya kıyılarına geldiler ve önce okyanus üzerinden geçerek Lizbon (Olisiponis) kıyılarına ulaştılar.

Sayfa 17

Latincesi: Et inde ad amnem Betim, qui dicitur Guadalquivir, intraverunt, & Hispalim, quae nunc Sevilla dicitur, obsederunt, & eam per dies tredecim pugnando ceperunt, & igne succensam funditus destruxerunt, & populum tam Arabum, quam Christianorum gladio peremerunt. Posthaec ad Cordubam procedere nitebantur, sed exercitus Arabum occurrens, eos in praelio superavit, & ad naves proprias redire compulit, & sic ab Hispaniis recesserunt. Abderramen autem cum regnasset annis triginta, & mensibus duobus, decessit Cordubae, anno Arabum ducentesimo triginta octavo.

Türkçesi: Oradan Guadalquivir denilen Betis Nehri'ne girdiler ve bugünkü Sevilla olan Hispalis'i kuşattılar; on üç gün savaşarak orayı ele geçirdiler. Şehri ateşe vererek temelinden yıktılar, hem Arap hem de Hristiyan halkı kılıçtan geçirdiler. Bundan sonra Kurtuba'ya doğru ilerlemeye çalıştılar, ancak karşılarına çıkan Arap ordusu onları savaşta yendi ve kendi gemilerine dönmeye zorladı; böylece İspanya'dan çekildiler. Abdurrahman otuz yıl iki ay hüküm sürdükten sonra Hicri 238 yılında Kurtuba'da öldü.

Sayfa 18

Latincesi: CAPUT XXV. De regno Moamet, & de rebellione Toletanorum. ABDERRAMEN autem mortuo, filius eius Moamet successit in regno. Hic fuit vir severus, & circa sectam suam multum sollicitus reperitur. Hic Toletanos sibi rebelles habuit, qui collecto exercitu, & auxilio Ordonii regis Legionis, contra Moamet in campo, qui dicitur Guazaleth, praelium commiserunt. Sed Moamet eos vicit, & multos ex eis interfecit. Posthaec Moamet Toletum obsedit, & murum civitatis destruxit, & captivos plurimos abduxit. Posthaec autem Toletani, cum essent viri bellicosi, iterum rebellarunt, & per annos multos regi Moamet restiterunt. Moamet autem cum regnasset annis triginta quatuor, obiit Cordubae, anno Arabum ducentesimo septuagesimo secundo.

Türkçesi: YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM. Muhammed'in Hükümdarlığı ve Toledoluların İsyanı Hakkında. Abdurrahman ölünce, oğlu Muhammed (I.

Muhammed) tahta geçti. Bu zat sert bir adamdı ve kendi inancına (mezhebine) çok düşküdü. Kendisine isyan eden Toledolularla uğraştı; onlar bir ordu toplayıp Leon kralı Ordoño'nun desteğiyle Guazaleth denilen ovada Muhammed'e karşı savaştılar. Fakat Muhammed onları yendi ve birçoğunu öldürdü. Bundan sonra Muhammed Toledo'yu kuşattı, şehrin duvarlarını yıktı ve çok sayıda esir götürdü. Ancak Toledolular savaşı insanlar oldukları için tekrar isyan ettiler ve uzun yıllar kral Muhammed'e direndiler. Muhammed otuz dört yıl hüküm sürdükten sonra Hicri 272 yılında Kurtuba'da öldü.

Sayfa 19

Latincesi: CAPUT XXVI. De regno Almundir, & de Abdalla, & de Abderramen tertio. MORTUO Moamet, filius eius Almundir regnavit annis duobus. Quo mortuo, frater eius Abdalla successit, & regnavit annis viginti quinque. His temporibus quidam nomine Aben-Hafsun in montibus Ronda rebellavit, & exercitus regis Abdalla in pluribus praeliis superavit. Abdalla autem mortuo, nepos eius Abderramen tertius, qui dicitur Al-Nasir, in regni folio est locatus. Hic fuit vir potentissimus, & primus qui se regem & Amiramomimum nominavit. Hic per annos multos contra Aben-Hafsun pugnavit, & tandem eum devicit. Hic etiam contra reges Christianos, Ranimirum & Sanctium, multa praelia exercuit. Hic in Corduba palatium mirabile, quod dicitur Al-Zahra, aedificare incepit, in quo columnas marmoreas & lapides pretiosos de diversis partibus congregavit. Abderramen autem cum regnasset annis quinquaginta, decessit Cordubae, anno Arabum trecentesimo quinquagesimo.

Türkçesi: YİRMİ ALTINCI BÖLÜM. Münzir'in, Abdullah'ın ve Üçüncü Abdurrahman'ın Hükümdarlığı Hakkında. Muhammed ölünce, oğlu Münzir iki yıl hüküm sürdü. O ölünce kardeşi Abdullah tahta geçti ve yirmi beş yıl hükmetti. Bu dönemde İbn Hafsun adında biri Ronda dağlarında isyan etti ve kral Abdullah'ın ordusunu pek çok savaşta yendi. Abdullah ölünce, torunu Üçüncü Abdurrahman (en-Nasır denilen) tahta oturdu. Bu zat çok kudretli bir adamdı ve kendisini "Kral" ve "Amiramomimum" (Emirü'l-Müminin) olarak adlandıran ilk kişiydi. Uzun yıllar İbn Hafsun'a karşı savaştı ve sonunda onu mağlup etti. Ayrıca Hristiyan krallar Ramiro ve Sancho'ya karşı da pek çok savaş yürüttü. Kurtuba'da, çeşitli yerlerden mermer sütunlar ve değerli taşlar getirterek Medinetü'z-Zehra (Al-Zahra) denilen o harika sarayı inşa etmeye başladı. Abdurrahman elli yıl hüküm sürdükten sonra Hicri 350 yılında Kurtuba'da öldü.

Sayfa 20

Latincesi: CAPUT XXVII. De Alhaquam secundo, & de Hixem, & de Almansore. MORTUO Abderramen, filius eius Alhaquam secundus successit. Hic fuit vir litteratus, & libros multos de diversis scientiis congregavit. Regnavit autem annis quindecim. Quo mortuo, filius eius Hixem, qui erat puer parvus, in regem est levatus. Sed quidam nomine Moamet Aben-Amir, qui dicitur Almansor, gubernacula regni suscepit. Hic Almansor fuit vir bellicosissimus, & per quinquaginta duas expeditiones Christianorum terras vastavit, & Compostellam destruxit, & campanas ecclesiae

beati Iacobi ad Cordubam super colla Christianorum portari fecit. Tandem autem Almansor in praelio de Calatanazor à Christianis victus, dolore obiit, anno Arabum trecentesimo nonagesimo secundo.

Türkçesi: YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM. İkinci Hakem, Hişâm ve Mansûr Hakkında. Abdurrahman ölünce oğlu İkinci Hakem tahta geçti. Bu zat okumuş bir adamdı ve çeşitli bilim dallarına dair pek çok kitap topladı. On beş yıl hüküm sürdü. O ölünce henüz küçük bir çocuk olan oğlu Hişâm kral ilan edildi. Ancak Muhammed İbn Ebi Amir (Mansûr denilen) yönetimi ele aldı. Bu Mansûr çok savaşçı bir adamdı; elli iki sefer düzenleyerek Hristiyan topraklarını yağmaladı, Compostela'yı yıktı ve Aziz Iago (Santiago) kilisesinin çanlarını Hristiyanların boyunlarında Kurtuba'ya taşıttı. Nihayetinde Mansûr, Calatañazor Savaşı'nda Hristiyanlara yenildi ve Hicri 392 yılında kederinden öldü.

Sayfa 21

Latincesi: CAPUT XXVIII. De divisione regni Arabum, & de morte Hixem. POST mortem Almansoris, regnum Arabum in partes multas divisum est. Filii Almansoris primum gubernaverunt, sed postea diversae factiones in Corduba insurrexerunt. Hixem autem rex, qui sub tutela Almansoris vixerat, de palatio eiectus est, & post multas tribulationes ignobiliter vitam finivit. Ex tunc singulae civitates proprios sibi reges elegerunt: Hispalis, Toletum, Caesaraugusta, Granata, & aliae, per se gubernari coeperunt. Et sic unitas regni Arabum, quae ab exordio Mahometi firma permanserat, penitus est dissoluta.

Türkçesi: YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM. Arap Krallığının Bölünmesi ve Hişâm'ın Ölümü Hakkında. Mansûr'un ölümünden sonra Arap krallığı pek çok parçaya bölündü. Önce Mansûr'un oğulları yönettiler ancak sonra Kurtuba'da çeşitli gruplar ayaklandı. Mansûr'un vesayeti altında yaşamış olan kral Hişâm saraydan atıldı ve pek çok çileden sonra onursuz bir şekilde hayatını kaybetti. O zamandan itibaren her bir şehir kendi kralını seçti: Sevilla, Toledo, Zaragoza, Granada ve diğerleri bağımsız olarak yönetilmeye başlandı. Böylece Muhammed'in başlangıcından beri sağlam duran Arap krallığının birliği tamamen bozuldu.

Sayfa 22

Latincesi: CAPUT XXIX. De regibus Hispalensibus & Toletanis. POST divisionem regni, Abulcasim in Hispali primus regnavit, & filius eius Abbad successit, qui regnum suum dilatavit. Toleti autem regnabat Almamun, vir prudens & amicus Christianorum, qui regem Aldefonsum eiectum à fratre suo in civitate sua benigne recepit. Tandem autem Aldefonsus recuperato regno, Toletum obsedit, & eam post diutinam obsidionem à Sarracenis eripuit, anno Arabum quadringentesimo septuagesimo octavo.

Türkçesi: YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM. Sevilla ve Toledo Kralları Hakkında. Krallığın bölünmesinden sonra Sevilla'da önce Ebü'l-Kasım hüküm sürdü, ardından topraklarını genişleten oğlu Abbad (I. Abbâd) geçti. Toledo'da ise bilge ve Hristiyan

dostu olan el-Memun hüküm sürüyordu; o, kardeşi tarafından sürgün edilen Kral Alfonso'yu şehrinde nezaketle karşılamıştı. Sonunda krallığını geri alan Alfonso, Toledo'yu kuşattı ve uzun bir kuşatmanın ardından Hicri 478 yılında şehri Müslümanlardan (Sarracenis) geri aldı.

Sayfa 23

Latincesi: CAPUT XXX. De Almoravidibus & eorum adventu in Hispaniam. CUM reges Sarracenorum cernerent se à Christianis paulatim superari, nuntios in Africa miserunt ad regem Almoravidum, Ioseph nomine, petentes auxilium contra reges Christianos. Ioseph autem cum exercitu maximo transiens fretum, in Hispaniam venit, & in loco qui dicitur Sacralias, cum rege Aldefonso praelium commisit, & eum vicit. Posthaec Ioseph reges Sarracenorum, qui eum vocaverant, de suis regnis eiecit, & ipse totius Hispaniae Sarracenaе monarchiam obtinuit.

Türkçesi: OTUZUNCU BÖLÜM. Murabıtlar ve Onların İspanya'ya Gelişi Hakkında. Müslüman krallar Hristiyanlar tarafından yavaş yavaş alt edildiklerini görünce, Hristiyan krallara karşı yardım istemek için Afrika'ya Murabıt kralı Yusuf'a (Yusuf bin Taşfin) elçiler gönderdiler. Yusuf büyük bir orduyla boğazı geçip İspanya'ya geldi ve Sacralias (Zellaka) denilen yerde Kral Alfonso ile savaşa girerek onu yendi. Bundan sonra Yusuf, kendisini çağırın Müslüman kralları kendi krallıklarından kovdu ve tüm Müslüman İspanya'nın tek hakimi (monarşisi) oldu.

Sayfa 24

Latincesi: CAPUT XXXI. De Almohadibus & fine regni Almoravidum. POST Almoravides, orta est in Africa secta Almohadum, quorum primus fuit Abdelmumen. Hi Almoravides expulerunt, & Hispaniam intraverunt. In praelio autem de Alarcos regem Aldefonsum octavum vicerunt. Sed post paucos annos, in praelio de Navas de Tolosa, Christiani eos penitus deleverunt, anno Arabum sexcentesimo nono. Ex tunc potestas Sarracenorum in Hispania penitus defecit, & regnum Granatae solummodo eis remansit.

Türkçesi: OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM. Muvahhidler ve Murabıt Krallığının Sonu Hakkında. Murabıtlardan sonra Afrika'da ilk önderleri Abdülmümin olan Muvahhidler hareketi doğdu. Bunlar Murabıtları kovup İspanya'ya girdiler. Alarcos Savaşı'nda Sekizinci Kral Alfonso'yu yendiler. Ancak birkaç yıl sonra, Hicri 609 yılında gerçekleşen Las Navas de Tolosa Savaşı'nda Hristiyanlar onları tamamen yok ettiler. O zamandan itibaren İspanya'daki Müslüman gücü tamamen çöktü ve geriye sadece Granada krallığı kaldı.

Sayfa 25

Latincesi: CAPUT XXXII. De rege Granatae & de fine Historiae. MORTUIS Almohadibus, quidam nomine Mahomet Abenhut in Hispania regnare coepit, sed cito à suis interfectus est. Tunc Mahomet Alhamar in Granata regnum constituit, & se vassallum regis Ferdinandi fecit. Et sic regnum Granatae per multos annos sub tributo Christianorum regum duravit. Hactenus de Arabum ortu, progressu & occasu,

prout ex eorum chronicis & nostris historiis colligere potui, breviter perstrinxi. Sit laus Deo patri, & filio, & spiritui sancto in saecula saeculorum. Amen.

Türkçesi: OTUZ İKİNCİ BÖLÜM. Granada Kralı ve Tarihin Sonu Hakkında. Muvahhidler tarih sahnesinden çekilince, Muhammed İbn Hud adında biri İspanya'da hüküm sürmeye başladı ancak kısa sürede adamları tarafından öldürüldü. Ardından Muhammed el-Ahmer Granada'da krallığı kurdu ve kendisini Kral Ferdinand'ın vasalı (bağımlısı) yaptı. Böylece Granada krallığı uzun yıllar Hristiyan krallara vergi vererek varlığını sürdürdü. Buraya kadar Arapların doğuşu, ilerleyişi ve çöküşü hakkında, gerek onların kroniklerinden gerekse kendi tarihlerimizden toplayabildiklerimi kısaca özetledim. Baba, Oğul ve Kutsal Ruh olan Tanrı'ya sonsuza dek övgüler olsun. Amin.

Son